

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ  
«Міжнародний науково-технічний університет  
імені академіка Юрія Бугая»

Кафедра права

РОБОЧА ПРОГРАМА (СИЛАБУС)

навчальної дисципліни

**ЗАКОНОДАВЧІ ОСНОВИ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН**

на 2025/2026 навчальний рік

**1. Реквізити навчальної дисципліни**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D5 Маркетинг
Освітня програма	Діджитал маркетинг
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма здобуття освіти	Очна
Рік підготовки, семестр	1 рік, 2 семестр
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	3 / 90
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Модульний контроль
Мова викладання	українська
Розміщення курсу	Google classroom

**2. Інформація про викладачів**

1. **Викладачі:** *Токарева Катерина Олегівна, кандидат юридичних наук, доцент, завідувачка кафедри права, Жук Аліна Вікторівна, старший викладач кафедри права*

Робочий кабінет №303, графік роботи: за розкладом.

2. **Віртуальний офіс:** E-mail: [k.tokareva@istu.edu.ua](mailto:k.tokareva@istu.edu.ua), [a.zhuk@istu.edu.ua](mailto:a.zhuk@istu.edu.ua), посилання на вебінар Google Meet в Google classroom, графік консультацій: 1-ша *середа* місяця з 10.00 до 11.00

Більше інформації про викладачів можна знайти на сторінці кафедри права офіційного сайту Університету за цим [посиланням](#).

**3. Анотація навчальної дисципліни**

**Метою** вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів освіти високого рівня правових знань, юридичної обізнаності, правосвідомості, доброчесності, несприйняття корупції та активної громадянської позиції, яка базується на свідомому розумінні нормативно-правових актів та правових механізмів захисту інтересів людини у державі.

**Основними завданнями** вивчення дисципліни є:

- надання здобувачам освіти ґрунтовних знань Конституції України та основних законодавчих актів, що регулюють суспільні відносини;
  - формування у здобувачів освіти правових компетентностей для їх успішного застосування у повсякденному житті, професійній діяльності та громадянській активності.
- розвиток у здобувачів таких комунікаційних навичок:**
- командної роботи при колективному обговоренні проблемних ситуацій та

комплексних завдань;

- вміти презентувати результати своєї роботи

**формування здатності застосовувати знання та навички самостійно і відповідально:**

- формування здатності самостійно обґрунтовувати та обирати модель суспільної поведінки, а також свідомо нести правову відповідальність за прийняте рішення чи здійснені вчинки.

**Внесок навчальної дисципліни у формування програмних компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.**

Навчальна дисципліна робить внесок у формування таких компетентностей та досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньою програмою:

#### ***Загальні компетентності (ЗК)***

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

ЗК 16. Здатності до виконання конституційного обов'язку щодо захисту вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

#### ***Програмні результати навчання (ПРН)***

ПРН12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН13. Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи.

ПРН15. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.

ПРН18. Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.

**Пререквізити:** знання історії України, основ правознавства у межах освітньої програми повної загальної середньої освіти (профільної освіти).

## **Рекомендовані навчальні матеріали та ресурси**

### **Основні:**

1. Машков А. Д. Теорія держави і права: підручник. Київ: Алерта, 2024. 452 с.
2. Петков С. Правознавство. Київ: ЦУЛ, 2021. 360 с.
3. Мірошніченко В.Д., Каменський Д. Правознавство. Посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 288 с.
4. Скаун О. Ф. Теорія права і держави. 4-те видання, стереотипне. Підручник. Київ : Алерта, 2021. 528 с.

5. Загальна теорія права : посіб. для підгот. до іспитів / [Д. С. Бойчук, О. Р. Дашковська, А. М. Мерник, І. В. Процюк, К. О. Трихліб] ; за заг. ред. І. В. Процюка. – Харків : Право, 2025. – 212 с.

#### Допоміжні:

1. Правознавство: навч. посіб. для студентів ВНЗ / за ред. Ю.Е. Губені, Р.П. Возняка, В.І. Андріїва. Львів: Українські технології, 2014. 47 с.
2. Правознавство: навч. посіб. для студентів неюрид. спец. ВНЗ / М.С. Поліщук, М.І. Логвиненко. Харків: Право, 2014. 106 с.
3. Правознавство: підруч. для студентів ВНЗ / Богачова Л.Л. та ін. Харків: Фоліо, 2014. 635 с.
4. Яким С.С. Основи правознавства. Навчальний посібник. Дрогобич: Коло, 2014. 322 с.
5. Правознавство. Професійний курс: навч. посіб. / В.В. Галунько та ін.; Відкр. міжнар. унт розв. людини «Україна», Ін-т права та суспіл. відносин. К.: Університет «Україна», 2013. 199с.
6. Правознавство: Підручник для студентів внз/ Кол. авторів. Черкаси, ЧНУ, 2019. 686 с.
7. Правознавство: навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ / Херсон. держ. ун-т, Каф. Історії та теорії права і держави; Уклад.: Галунько В.М. та ін.; за заг. ред. В.М. Стратонова. Херсон: Вид-во Грінь Д.С. вид., 2015. 319 с.
8. Основи права: навч. посіб. для студентів ВНЗ / М. О. Філіппських та ін.; за ред. канд. юрид. наук О. Ю. Дубинського; Нац. ун-т кораблебудування ім. адмірала Макарова, Б-ка каф. правознавства. Миколаїв: НУК, 2013. 204 с.
9. Правознавство: навч. посіб. / П.С. Корнієнко; під ред. Черушевої Г.Б. - Вид. 2-е, переробл. та допов. К.: Четверта хвиля, 2012. 557 с.
10. Господарське право: навч. посіб. для підгот. до іспитів / В.С. Мілаш. - 3-тє вид., змін. Харків: Право, 2016. 329 с.
11. Загальна теорія права: підручник / за ред. О. В. Петришина. Харків: Право, 2020. 568 с.

#### Інформаційні ресурси:

1. Сайт Верховної Ради України. URL: [www.rada.kiev.ua](http://www.rada.kiev.ua)
2. Інформаційна сторінка системи судуострою України. URL: [www.court.gov.ua](http://www.court.gov.ua)
3. Сервер Верховного суду України. URL: [www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua)
4. Сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: [www.centrmia.gov.ua](http://www.centrmia.gov.ua)
5. Сайт Державної пенітенціарної служби України. URL: <http://www.kvs.gov.ua>
6. Сайт Служби безпеки України. URL: <http://www.sbu.gov.ua>
7. Конституція України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України, прийнятий 5 лип. 2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
9. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text>
10. Про Конституційний Суд України : Закон України від 16.10.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
11. Про нотаріат: Закон України від 2 верес. 1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>
12. Про судуострій і статус суддів: Закон України від 7.07.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
13. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
14. Наказ Центру ДЗК від 23.10.2024 № 26 <https://dzk.gov.ua/wp-content/uploads/2024/10/nakaz-26.pdf>
15. Поради від НАЗК [https://wiki.nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/v-gude\\_N07072022-1.pdf](https://wiki.nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/v-gude_N07072022-1.pdf)
16. Антикорупційний портал НАЗК <https://wiki.nazk.gov.ua/6171/>

#### 4. Організація вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Форми занять (найменування, кількість годин)	Форми контролю	Максимальна кількість балів
<b>Тема 1. Соціальні норми в суспільному житті</b>			
	<i>Лекція - 2 год.</i>		
	<i>Практичне заняття – 2 год.</i>	<i>Перевірка індивідуального домашнього завдання</i>	4
	<i>Самостійна робота – 6 год.</i>	<i>Див. примітку</i>	
<b>Тема 2. Держава: її сутність та основні поняття</b>			
	<i>Лекція - 2 год.</i>		
	<i>Практичне заняття – 2 год.</i>	<i>Перевірка індивідуального домашнього завдання</i>	8
	<i>Самостійна робота – 6 год.</i>	<i>Див. примітку</i>	
<b>Тема 3. Правовідносини. Правомірна поведінка, правопорушення та юридична відповідальність</b>			
	<i>Лекція - 2 год.</i>		
	<i>Практичне заняття – 2 год.</i>	<i>Перевірка індивідуального домашнього завдання</i>	8
	<i>Самостійна робота – 6 год.</i>	<i>Див. примітку</i>	
<b>Тема 4. Організація діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні</b>			
	<i>Лекція - 2 год.</i>		
	<i>Практичне заняття – 2 год.</i>	<i>Перевірка індивідуального домашнього завдання</i>	8
	<i>Самостійна робота – 6 год.</i>	<i>Див. примітку</i>	
<b>Тема 5. Основи конституційного права України</b>			
	<i>Лекція - 2 год.</i>		
	<i>Практичне заняття – 2 год.</i>	<i>Перевірка індивідуального домашнього завдання</i>	8
	<i>Самостійна робота – 10 год.</i>	<i>Див. примітку</i>	
<b>Тема 6. Основи цивільного права України</b>			
	<i>Лекція - 2 год.</i>		
	<i>Практичне заняття – 2 год.</i>	<i>Перевірка індивідуального домашнього завдання</i>	8
	<i>Самостійна робота – 6 год.</i>	<i>Див. примітку</i>	
<b>Тема 7. Основи трудового та сімейного права</b>			
	<i>Лекція - 2 год.</i>		
	<i>Практичне заняття – 2 год.</i>	<i>Перевірка індивідуального домашнього завдання</i>	8
	<i>Самостійна робота – 6 год.</i>	<i>Див. примітку</i>	
<b>Тема 8. Основи адміністративного та кримінального права. Основи антикорупційного законодавства</b>			

	Лекція - 2 год.		
	Практичне заняття – 2 год.	Перевірка індивідуального домашнього завдання	8
	Самостійна робота – 10 год.	Див. примітку	
Разом поточна робота			60
	Модульний контроль - 2 год.	Комп'ютерне тестування	40
Разом за кредитним модулем			100

Примітка. Завдання та запитання з матеріалу, що виносяться на самостійне опрацювання, включені до індивідуальних завдань та тестових завдань з модульного контролю

## 5. Політика навчальної дисципліни

### 5.1. Політика щодо відвідування занять

- аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно з розкладом, який розміщений на офіційному сайті Університету (ознайомитись за посиланням [Розклад](#));
- права, обов'язки та основні правила поведінки здобувачів освіти протягом навчання в Університеті регламентується [Правилами внутрішнього розпорядку для здобувачів вищої та фахової передвищої освіти ЗВО «МНТУ»](#).

### 5.2. Політика оцінювання навчальних досягнень здобувачів

- система, шкали та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів наведені у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Завантаженні вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#);

#### ● Критерії оцінювання знань студентів

Максимальна кількість балів за кожне практичне заняття – 4 (практичне за темою 1) та 8 балів.

##### 4 бали:

0 балів – невиконання відповідного завдання.

1 бал – виконання відповідного завдання з наявністю суттєвих помилок.

2 бали – виконання відповідного завдання із значною кількістю несуттєвих помилок.

3 бали – виконання завдання з кількома несуттєвими помилками.

4 бали – повне та своєчасне виконання завдання без помилок із захистом.

##### 8 балів:

0 балів – не виконання відповідного завдання.

1 бал – виконання відповідних завдань з наявністю суттєвих помилок.

2- 3 бали - виконання відповідних завдань із значною кількістю несуттєвих помилок (у залежності від кількості помилок).

4 - 6 балів - виконання завдання з кількома несуттєвими помилками (у залежності від кількості помилок).

7 балів - виконання завдання та захист з кількома несуттєвими помилками (у залежності від кількості помилок).

8 балів – виконання завдання та захист без помилок.

- визначені силабусом навчальні завдання є обов'язковими для виконання здобувачами освіти. Розподіл балів за окремі завдання вказаний у розділі 5 «Організація вивчення навчальної дисципліни»;

- максимальна кількість балів за поточну роботу упродовж кредитного модуля становить 60 балів, мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового оцінювання кредитного модуля становить 30 балів; максимальна кількість балів за підсумкове оцінювання модульного контролю становить 40 балів;

- можуть бути визнані та зараховані (повністю чи частково) у межах навчальної дисципліни

результати навчання, досягнуті здобувачем поза навчальними заняттями в ЗВО «МНТУ» через формальну освіту (на основі додатку до диплому чи академічної довідки), що регулюється [Положенням про організацію освітнього процесу](#), або неформальну, інформальну освіту (через процедуру визнання, яка регулюється [Порядком визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти](#)).

### 5.3. Політика щодо дедлайнів та перескладання

- усі передбачені програмою завдання мають бути виконані у встановлені викладачем терміни;
- робота, яка здається здобувачем менше ніж за п'ять робочих днів до модульного контролю без поважних причин, не перевіряється викладачем;
- здобувачу, який не здав роботу у встановлені терміни з поважних причин, надається можливість здати її після встановленого терміну за погодженням із викладачем;
- ліквідація академічної заборгованості відбувається у встановлені графіком освітнього процесу терміни та у порядку, передбаченим [Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

### 5.4. Політика дотримання принципів академічної етики та доброчесності

- здобувачі мають дотримуватись принципів академічної етики та доброчесності наведених у [Кодексі академічної етики](#) та [Положенні про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).
- порушення принципів академічної доброчесності тягне за собою цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність, передбачену чинним законодавством та наведеним вище положенням;
- Університет визнає важливість різноманітності студентського контингенту і прагне до створення комфортного інклюзивного та справедливого середовища для навчання різних категорій здобувачів. Будь-яка поведінка (включно з переслідуваннями, сексуальними домаганнями, дискримінацією, розпалюванням ворожнечі), яка загрожує цій атмосфері, не допускається. Інформація про прояви такої поведінки учасниками освітнього процесу під час занять має бути негайно доведена до викладача навчальної дисципліни чи адміністрації Університету.

### 5.5. Політика оскарження результатів підсумкового контролю

Порядок оскарження результатів підсумкового контролю (кредитний модуль чи атестація) регулюється розділом 6 [Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

### 5.6. Політика комунікацій

#### Комунікації з викладачем:

- усі обов'язкові для виконання завдання з навчальної дисципліни, рекомендації до їх виконання, максимальна кількість балів та дедлайни викладені у розділі «Завдання» відповідного навчального курсу у Class Room;
- усі важливі повідомлення для здобувачів викладач розміщує у розділі «Стрічка» відповідного навчального курсу у Class Room;
- усі виконані завдання здобувач повинен завантажувати для перевірки до навчального курсу у Class Room;

- викладач перевіряє виконане здобувачем завдання протягом наступних трьох робочих днів після завантаження роботи та виставляє отриману оцінку до електронного журналу навчального курсу у Class Room;
- при проведенні заняття у форматі відеоконференцій камери здобувачів мають бути ввімкнені протягом усього заняття;
- індивідуальні консультації викладач надає здобувачам офлайн у приміщенні та за графіком, визначеними у силабусі, або онлайн у віртуальному офісі за визначеним графіком або за попередньою домовленістю.

### **Комунікації в групі**

Викладач заохочує дискусії із спірних питань та проблем, що розглядаються у межах навчальної дисципліни, висловлювання власної точки зору здобувачів на предмет їх вирішення. Обговорення та дискусії мають вестись у обстановці поваги до іншої точки зору, шанобливого ставлення до думок опонентів. Критика має бути конструктивною та обґрунтованою.

Силабус навчальної дисципліни складений кандидатом юридичних наук, доцентом, завідувачкою кафедри права Катериною ТОКАРЄВОЮ та старшим викладачем кафедри права Аліною ЖУК

### **«Погоджено»**

Гарант освітньої програми доктор економічних наук, професор Оксана КАРПЕНКО

  
\_\_\_\_\_  
(підпис)

Ухвалено рішенням кафедри права (*протокол №1 від 29.08.2025*)

Завідувачка кафедри права, кандидат юридичних наук, доцент Катерина ТОКАРЄВА

  
\_\_\_\_\_  
(підпис)